

Jos de Blok, Herman Suichies,
Lewi Vogelpoel & Thijs Jansen (Red.)

Het alternatief voor de zorg

Humaniteit boven bureaucratie

Uitgever Boom|Amsterdam

Inhoud

Dankwoord 9

Jos de Blok, Herman Suichies, Lewi Vogelpoel en Thijs Jansen

Voorwoord: De ongrijpbare macht van de drieletterkantoren 10

Marc Chavannes

Inleiding: Het alternatief voor de zorg 13

Jos de Blok, Herman Suichies, Lewi Vogelpoel en Thijs Jansen

DEEL I KEERZIJDEN HUIDIGE ZORGSTELSEL

Gedicht: Koude kleren 26

Elma van Haren

VERSPILLING VAN TIJD EN GELD

'Kijkend naar het Amerikaanse stelsel is er geen reden om aan te nemen dat de markt

werkt voor de zorg': Interview met Steffie Woolhandler en David Himmelstein 28

Eelke van Ark en Thijs Jansen

Hoeveel geld en tijd de zorgbureaucratie kost 34

Eelke van Ark

Het gaat om de patiënt, niet om het lijstje of de computer 40

Duoportret Rogier Hoenders en Marlieke de Jonge

'Bureaucratie ziekenhuizen is het gevolg van maatschappelijke trends': Interview met Wim van Harten 43

Thijs Jansen en Corné van der Meulen

Humaniteit en doelmatigheid in de zorg: twee kanten van dezelfde medaille? 46

Hans Maarse en Dirk Ruwaard

VERSPILLING MOTIVATIE ZORGVERLENERS

Gedicht: 'Beschiet het papier' 58

Arnoud van Adrichem

Van erkend professional naar potentiële overtreder. Veranderende rolverwachtingen van zorgprofessionals in 15 jaar dbc-beleid 59

Andrea Frankowski

De registratieterreur 73

Michiel Tebbes

De relatie tussen zorgprofessionals en zorgverzekeraars. Een kwestie van vertrouwen 74

Corné van der Meulen

Hoe de dominante economische beleidsblik de morele motivatie van artsen systematisch ontkent 87

Nicolas Da Silva

SECTORBEELDEN

De diagnose ALS is niet het eindpunt van goede zorg, maar pas het begin 103

Duoportret Marjolein Drent en Miranda & Twan

Goed luisteren zonder vooroordelen bespaart veel ellende en tijd 107

Duoportret Ingrid Balsma en Alec Malmberg

Huisartsenzorg, de afgelopen 25 jaar 110

Herman Suichies

Meeleven in uitzonderlijke situaties van leven en dood 124

Duoportret Bart Timmers en Danielle Jansen

De gevolgen van marktwerking in de verpleeghuiszorg 127

Hans Hoogerheide

Reden tot zorg. Marktmechanismen in de thuiszorg 138

Jeffrey Stevens

Naar je mogelijkheden leren leven. Arts-patiëntrelatie in een grote ggz-instelling 148

Duoportret Remke van Staveren en Jan

Overpeinzingen bij een gewone werkdag in de geestelijke gezondheidszorg 152

Alan Ralston

DEEL II HET ALTERNATIEF: HUMANITEIT BOVEN BUREAUCRATIE

Gedicht: Mensenhanden 166

Jordi Lammers

PATIËNTEN EN ZORGVERLENERS SAMEN

'Patiëntenbelangen gaan boven instituutbelangen': Gesprek met Rob Pieters en Marianne

Naafs 167

Thijs Jansen

'Je hebt iemand nodig die je gevoelens van angst en ontredde- ring begrijpt' 178

Duoportret Margot Tesselaar en Carmen Kleinegris

Wederzijds respect en continuïteit zijn de basis voor een goede zorgrelatie 182

Duoportret Helga Dulfer en Mieke Hazes

Saint Emilion Grand Cru 185

Sander de Hosson

ANDERS ORGANISEREN

Gedicht: Bureau voor de ander 188

Arjen Duinker

Wat kunnen we leren van Buurtzorg? Op zoek naar het verhaal van de organisatie 189

Wouter ten Have

Anderhalvelijnszorg spaart tijd en geld 198

Petra Pronk

'Machinebureaucratie' versus humaan organiseren 204

Jos Lamé

ZEGGENSCHAP EN VERANTWOORDING

Laten verpleegkundigen hun stem voldoende horen? Gesprek met Benjamin Heyl en Theanne van Schaik 215

Alexandra Gabrielli

Borging kwalitatieve zorg vraagt om andere verantwoordingsstructuren: Interview met Margo Trappenburg, Evelien Tonkens en Lewi Vogelpoel 221

Jan Prij

VERZEKERAAR UIT DE SPREEKKAMER

'Je kunt alleen vrij zijn als professional, wanneer je voor brood op de plank niet afhankelijk bent van de verzekeraars': Interview met Kaspar Mengelberg 233

Thijs Jansen

Weer baas in eigen huis dankzij contractvrij werken 242

Petra Pronk

ZORG MET ZIEL

Slotcouplet 250

Sander de Hosson

Het zorgsysteem van binnenuit transformeren: Interview met Salmaan Sana 252

Jan Prij

Goed werk. Het belang van praktijkverhalen en intrinsieke motivatie 257

Yolande Witman

'Het liefste ziekenhuis van Nederland 1'. Op weg naar een ander kwaliteitsbewustzijn: Interview met Andries Baart 269

Jan Prij

'Het liefste ziekenhuis van Nederland 2'. Anders kijken, leren en doen in de zorgpraktijk: Interview met Rita Arts en Marcel Boonen 276

Jan Prij

'Het liefste ziekenhuis van Nederland 3'. Over menslievende zorg in de complexe context van een ziekenhuis: Interview met Marlies Overdijk 288

Jan Prij

BEROEPSEER ALS KOMPAS

De Het Roer Moet Om-agenda 296

Herman Suichies

Indicatoren? Gewoon opnieuw beginnen, maar nu 'van binnen naar buiten' 300

Wim Schellekens

Benut het menselijk kapitaal in de zorg. Twee aanbevelingen voor een beter zorgstelsel 311

Marc Pomp

DEEL III SLOTMANIFEST: HET ALTERNATIEF

Slotmanifest: Beroepseer + zorg op maat = het alternatief 327

Jos de Blok, Herman Suichies, Lewi Vogelpoel en Thijs Jansen

Over de auteurs 329

Noten 333

Literatuur 347

www.beroepseer.nl